

Avaleht>Perekonnaasjad ja pärimine>Seaduslik lastega välismaale suundumine või sinna elama asumine

Seaduslik lastega välismaale suundumine või sinna elama asumine

Hoiduge saamast lapserõõvlist lapsevanemaks – uurige, kuidas ületada riigipiire koos oma lastega seaduslikult.

Kogemused näitavad, et lapse ebaseaduslik äraviimine või tagasi toomata jätmine (kinnipidamine) tuleneb sageli vähesest teadlikkusest. Lapsevanemad ei tunne tavaliselt lapsega üle piiri liikumise tingimusi või nõudeid, mida nad peaksid täitma, kui nad soovivad lapsega seaduslikult välismaale reisida.

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Viimati uuendatud: 18/01/2019

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELI veebilehete autoriõiguste eeskirjade kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Belgia

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Belgia õiguse kohaselt on alaealise lapse elukoha muutmise õigus seotud vanema hooldusõigusega. Seetõttu võib (võivad) lapse elukohta muuta ainult hooldusõigust omav(ad) vanem(ad).

Olenemata vanemate staatusest ja sellest, kas nad elavad koos või mitte, teostavad nad vanema hooldusõigust põhimõtteliselt ühiselt, seades esikohale lapse huvid (vt tsiviilseadustiku artiklid 373 ja 374).

Kui aga vanemad otsustavad lahutada, on võimalik taotleda ühise hooldusõiguse kohtulikku lõpetamist. Pärast hooldusõiguse määramist kohtuotsusega ühele vanemale peetakse seda tema ainuõiguseks. Kui vanema hooldusõigus kuulub ainult ühele vanemale, võib sellega kaasneda kõikide asjaomaste eelisõiguste andmine hooldusõigusega vanemale, kaasa arvatud lapse elukoha valik. Seega võib ta viia lapse teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta.

Ühise hooldusõigusega vanemale võidakse sellest hoolimata anda lapsega suhtlemise õigus. Kohus võib piirata vanema ainuhooldusõigust, kehtestades erandid, mis eeldavad teatavate last puudutavate otsuste tegemisel teise vanema nõusolekut. Lapse elukoha valik võib olla üks sellistest otsustest, mida tuleb teha ühiselt, kui lapse hooldusõigus kuulub ainult ühele vanemale.

Tuleb ka märkida, et kui lapse suhtes on tehtud kaitsev kohtuotsus, millega kaasneb vanema hooldusõiguse teostamise tingimuste muutmine, tuleb järgida nimetatud otsust. Sellisel juhul ei tohi kumbki vanem viia last välisriiki.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui vanematel on lapse suhtes ühine hooldusõigus, on lapse elukoha muutmiseks vajalik mõlema vanema nõusolek.

Kui hooldusõigus kuulub ainult ühele vanemale, on vajalik teise vanema nõusolek, välja arvatud teatavate otsuste puhul, nagu lapse elukoha määramine. Sellest hoolimata võidakse heausksete kolmandate isikute puhul eeldada mõlema vanema nõusoleku olemasolu.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui hooldusõigust omavad vanemad ei ole lapse elukohas kokku leppinud, on kohustatud lapse teise riiki viimist lubama või keelama territoriaalselt pädev kohus.

Ühist hooldusõigust omav vanem võib pädevat kohut eelnevalt teavitada, et ta ei nõustu eeldatava otsusega. Ühist hooldusõigust omav vanem võib teise vanema poolt juba tehtud otsuse vaidlustada ka tagantjärele.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Kui vanema hooldusõigus kuulub ainult ühele vanemale, võib lapse ajutiselt teise riiki puhkusele viia ainult see vanem, kellel on hooldusõigus.

Vanem, kellel ei ole lapse suhtes hooldusõigust, kuid kellel on lapsega suhtlemise õigus, võib lapse välisriiki viia ainult hooldusõigust omava vanema eelneval kirjalikul nõusolekul või pädeva kohtu väljastatud sõnaselge loaga.

Ühise hooldusõiguse korral, kui otsust lapse elukoha küsimuse lahendamiseks ei ole tehtud, võivad lapsega välisriiki reisida mõlemad vanemad. Lapse elukohta siiski muuta ei saa.

Kui lapse elukoht on kindlaks määratud kohtuotsusega, võib kumbki vanem lapsega reisida ainult talle määratud suhtlemisperioodil, välja arvatud juhul, kui kohus on selle sõnaselgelt keelanud.

Kahel viimasel juhul võib lapsega reisiva vanema jaoks olla asjakohane hankida mistahes probleemide vältimiseks teise vanema allkirjastatud reisimisloa.

Viimati uuendatud: 10/01/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Bulgaaria

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Perekonnaseadustiku artikli 123 lõikes 2 on sätestatud vanematevaheliste lahkarvamuste lahendamise kord. Vanemad võivad pöörduda lepitaja poole või esitada hagi lapse elukoha järgsele piirkondlikule kohtule, kes lahendab vaidluse pärast vanemate ärakuulamist ja otsustab, kas konkreetseid asjaolusid arvesse võttes võib laps reisida välisriiki. Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui kohus annab vanema asemel nõusoleku lapsele passi väljastamiseks või lapse välisriiki reisimiseks, võib lapse huvisid silmas pidades anda talle loa lahkuda riigist kindlaksmääratud ajaks ja konkreetsesse riiki või konkreetsesse riikidesse. Kõrgeima kassatsioonikohtu väljakujunenud praktika kohaselt ei anta ühele vanemale luba viia laps Bulgaaria Vabariigist välja piiramatuks ajaks.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Selleks et üks vanem saaks lapse Bulgaaria territooriumilt ajutiselt välja viia, on vajalik teise vanema notariaalselt kinnitatud nõusolek või perekonnaseadustiku artikli 123 lõikes 2 sätestatud kohtu nõusolek lapse reisimiseks välisriiki. Nende tingimuste täitmist ei saa tõlgendada nõusolekuna lapse püsivalt teise riiki äraviimiseks.

Teise vanema nõusoleku saamiseks lapse alalise elukoha muutmiseks peavad vanemad sõlmima kokkuleppe, mille peab kinnitama kohus, või tehakse kohtuotsus, millega antakse lapse hooldusõigus lapse elukohta muuta soovivale vanemale, ning nõusolekus/kohtuotsuses tuleb ära märkida vanema ja

lapse tulevane elukohariik ning kindlaks määrata lapse ja teise vanema vaheline suhtluskord, arvestades asjaolu, et vanem ja laps hakkavad elama eri riikides. Kohtu kinnitatud kokkulepe või kohtuotsus tagab, et lapse parimad huvid oleksid kaitstud ning teise riiki kolimine ei takista lapsel säilitada kontakti teise vanemaga.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Vt vastus esimesele küsimusele.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Esimesel juhul on välisriiki reisimiseks vajalik vabas vormis koostatud nõusolek. Teisel juhul on vajalik kohtu poolt kinnitatud vanemate kokkulepe või kohtuotsus, millega antakse lapse hooldusõigus lapse elukohta muuta soovivale vanemale, ning nõusolekus/kohtuotsuses tuleb ära märkida vanema ja lapse tulevane elukohariik ning kindlaks määrata lapse ja teise vanema vaheline suhtluskord, arvestades asjaolu, et vanem ja laps hakkavad elama eri riikides.

Viimati uuendatud: 13/06/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Tšehhi

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Vanem, kellel puudub teise vanema nõusolek lapse riigist väljaviimiseks, peab hankima selleks kohtu nõusoleku.

Kui vanemad ei jõua oma hooldusõiguse teostamisel kokkuleppele küsimuses, mis on eelkõige lapse huvisid silmas pidades lapse jaoks oluline, teeb otsuse kohus ühe vanema taotlusel (muudetud seaduse nr 89/2012 (tsiviilseadustik) § 877). Olulise küsimusena käsitatakse ka lapse viimist teise riiki.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Lapse pikaajaliseks riigist väljaviimiseks (st mitte puhkusele sõiduks) on alati vajalik teise vanema nõusolek, v.a juhul, kui teise vanema hooldusõigust on piiratud või temalt on hooldusõigus ära võetud. Vanema nõusolek on vajalik olenemata sellest, kas kohus on otsuse vanemliku vastutuse (hooldusõiguse) kohta juba teinud või mitte. Abielus vanemaid ja vanemaid, kes ei ole abielus, ei eristata.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui teine vanem lapse riigist väljaviimiseks nõusolekut ei anna, teeb vanema nõusoleku asemel otsuse kohus (muudetud seaduse nr 89/2012 (tsiviilseadustik) § 877).

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Ei, ajutist riigist väljaviimist, st puhkuse veetmist ühe vanemaga, üldiselt ei käsitata olulise küsimusena muudetud seaduse nr 89/2012 (tsiviilseadustik) § 877 tähenduses.

Viimati uuendatud: 21/08/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Eesti

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Lapsevanematel on üldiselt ühine hooldusõigus, mis tähendab, et mõlemad vanemad teostavad hooldusõigust ühiselt, üksmeeles, pidades silmas lapse igakülgset heaolu. Oluline põhimõte on, et vanemad on hooldusõiguse teostamisel võrdsed ehk vanematel on oma laste suhtes võrdsed õigused ja kohustused. Hooldusõiguse alla kuulub õigus määrata lapse viibimiskoht, sealhulgas ka lapse välismaale minek ja seal olek.

Seega, kui vanematel on ühine hooldusõigus, on mõlemal vanemal võrdne õigus määrata, kas laps viiakse teise riiki või mitte. Seetõttu reeglina last teise vanema nõusolekuta välismaale viia ei saa.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui lapsevanematel on ühine hooldusõigus, siis on teise vanema nõusolek sellest tulenevalt üldpõhimõttena alati vajalik.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui lapsevanemad ei jõua ühist hooldusõigust teostades lapsele olulises asjas kokkuleppele – kuhu alla võiks kuuluda ka lapse teise riiki viimine, kui see on vajalik – võib kohus anda otsustusõiguse selles asjas ühele vanemale.

Seega, kui üks lapsevanem, lapse teise riiki viimiseks nõusolekut ei anna, kuid teise riiki viimine on vajalik, võib teine vanem taotleda kohtult, et konkreetsel juhul saaks otsuse lapse teise riiki viimise kohta teha tema üksi. Sealjuures võib kohus konkreetsel juhul otsustusõiguse saanud vanemale panna lisakohustusi.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Kui lapsevanematel on ühine hooldusõigus, kohalduvad samad eeskirjad, olenemata lapse viibimiskoha määramise kestusest või põhjusest. Kuni ühist hooldusõigust ei lõpetata või kohus ei anna näiteks lapse viibimiskoha kindlaksmääramise otsustusõigust ühele vanemale, jääb mõlemale vanemale võrdne õigus määrata nii lapse ajutine kui ka püsiv äraviimine.

Viimati uuendatud: 15/04/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Iirimaa

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui teine vanem ei ole lapse eestkostja ja kui puuduvad lapse ilma vanema nõusolekuta äraviimist keelavad kohtumäärused.

Kui enne lapse/laste kohtu tööpiirkonnast ära viimist ei ole esitatud taotlust eeskoste, isikuhooldusõiguse ega suhtlusõiguse kohta.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui teine vanem on lapse eestkostja

ja/või

kui lapse äraviimine mõjutab isikuhooldusõigust ja/või suhtlusõigust

ja/või

kui on tehtud kohtumäärus, millega nõutakse teise vanema või mõne muu konkreetselt märgitud isiku nõusolekut enne lapse teise riiki viimist.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kohtule võib esitada taotluse lapse seaduslikuks äraviimiseks.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Jah.

Viimati uuendatud: 15/06/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Kreeka

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Üks vanem võib viia lapse seaduslikult teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta, kui last teise riiki viival vanemal on lapse ainuhooldusõigus, ja alati tingimusel, et sellega ei rikuta lapse õigust suhelda teise vanemaga.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

See on vajalik juhul, kui mõlemal vanemal on hooldusõigus.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Juhul kui lapse teise riiki viimine on vajalik, kuid teine vanem ei anna selleks nõusolekut, peab kohus hindama olukorda lapse huvidest lähtuvalt ja otsustama, kas laps tuleks viia teise riiki või mitte.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Eespool esitatud eeskirju, mille kohaselt on nõutav teise vanema nõusolek, kohaldatakse olenemata sellest, kas lapse teise riiki viimine toimub ajutiselt puhkuse eesmärgil või on see püsivat laadi.

Viimati uuendatud: 06/07/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Hispaania

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui vanemal on ainuhooldusõigus, st kõik õigused ja kohustused seoses oma alaealise lapsega. Suhte purunemise korral see hooldus- ja suhtlusõigusest ei sõltu.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui vanematel on ühine hooldusõigus, olenemata sellest, kummal vanemal on suhtlusõigus ja kummal hooldusõigus.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui teise vanema nõusolek on vajalik, kuid vanemad ei jõua omavahel kokkuleppele ja teine vanem keeldub nõusolekut andmast, annab loa lapse teise riiki viimiseks kohus.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Ajutise äraviimise eeskirjad erinevad püsiva äraviimise eeskirjadest. Kui laps viiakse välisriiki ravile või puhkusele vms, teeb otsuse see vanem, kelle juures laps parajasti viibib, olenemata sellest, kas vanemal on hooldusõigus või suhtlusõigus, kuid samas tuleb järgida lapse kummagi vanemaga suhtlemise või nende külastamise korda. Hooldusõigust omava lapsevanema luba on vajalik ainult lapse elu puudutavate oluliste otsuste puhul, nagu näiteks püsiv äraviimine.

Viimati uuendatud: 04/04/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Prantsusmaa

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui vanematel on lapse ühine hooldusõigus, võivad mõlemad vanemad lapsega reisida ilma teise vanema sõnaselge nõusolekuta.

Kui lapse hooldusõigus kuulub ainult ühele vanemale, pole teise vanema vaikiv ega sõnaselge nõusolek vajalik.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Reisimine puhkuse eesmärgil

Et takistada lapse välisriiki viimist teise vanema poolt, võib teine vanem esitada seoses territooriumilt lahkumisega politseiprefektuurile vastuväite, mis kehtib 15 päeva, ja/või taotleda perekonnohult lapse ilma mõlema vanema loata riigist väljaviimise keelamist (tsiviilseadustiku artikli 373 lõike 2 punkt 6), mis kehtib kuni lapse täisealiseks saamiseni või kuni uue otsuse tegemiseni. Ilma mõlema vanema loata riigi territooriumilt lahkumise keeld takistab lapsel riigist lahkuda. Vanemad võivad siiski anda nõusoleku konkreetseks reisiks, kuhu laps läheb üksi või ühe vanemaga, esitades avalduse politseiametnikule, kellele on antud volitused asja uurida (seda tehakse tavaliselt 5 päeva enne reisi). Kui üks vanem keeldub kirjaliku nõusoleku vormistamisest, võib teine vanem taotleda kohtult territooriumilt lahkumise keelu tühistamist või lapsele erandkorras territooriumilt lahkumise loa andmist.

Reisimine elukoha muutmise eesmärgil

Isegi kui lapsega välisriiki reisimisele ei ole väljendatud vastuseisu ja lapse riigist lahkumine ei ole keelatud, on vajalik teise vanema nõusolek, kui lapsega välisriiki reisimise eesmärk on muuta lapse elukohta.

Kui vanem eirab teise vanema nõusoleku puudumist, on võimalik nõuda lapse tagasitoomist, viidates tema ebaseaduslikule äraviimisele.

Olenemata lapse äraviimise iseloomust ning arvestamata territooriumilt lahkumise keelamise ja sellele vastuseisu konkreetseid juhtumeid, tuleb märkida, et vanem, kes lahkub koos lapsega riigi territooriumilt, ei pea tõendama teise vanema nõusolekut, mis arvatakse antuks seoses kolmandate isikutega.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui üks vanem keeldub reisimiseks nõusolekut andmast ja samal ajal kehtib ilma mõlema vanema loata territooriumilt lahkumise keeld, on lapsega koos reisida soovival vanemal õigus pöörduda kohtusse, kes võib väljastada lapsele territooriumilt lahkumise loa.

Ka siis, kui laps viiakse tegelikult ära elukoha muutmise eesmärgil, peab lapsega koos reisida sooviv vanem esitama enne reisi algust taotluse lapse elukoha järgsele perekonnohultele, kui teine vanem keeldub nõusolekut andmast.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Spetsiaalsed lapse äraviimise põhjusi või kestust puudutavad eeskirjad puuduvad. Kui aga laps viiakse ära elukoha muutmise eesmärgil, järgneb sellele teise vanema nõusoleku puudumise korral spetsiaalne tagasitoomise menetlus.

Viimati uuendatud: 20/06/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Horvaatia

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Seoses asjaoludega, mille puhul vanem võib lapse ilma teise vanema nõusolekuta viia seaduslikult teise riiki, tuleb eristada järgmisi olukordi:

a) kui vanem, kelle juures laps elab, soovib lapse viia seaduslikult teise riiki, ja

b) kui vanem, kelle juures laps ei ela, aga kellega lapsel on isiklik suhe, soovib lapse viia seaduslikult teise riiki.

a) Vanem, kelle juures laps elab, võib pärast lahutust oma igapäevase vanemliku hoole osana viia lapse seaduslikult teise riiki (nt ühepäevasele ekskursioonile), tingimusel, et see ei ohusta teise vanema õigust luua lapsega isiklik suhe, nagu on sätestatud perekonnaseaduse (*Obiteljski zakon (Narodne Novine)* (NN; Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne) nr 103/15), edaspidi ObZ 2015) artiklites 95 ja 119. See tähendab, et olenemata sellest, kas vanemad vastutavad lapse hooldamise ja kasvatamise eest ühiselt või eraldi, on neil õigus juhul, kui laps on kummagi hooldusel, õigus teha iseseisvalt igapäevaseid lapsega seotud otsuseid (ObZ 2015 artikkel 110). Kui vanemad vastutavad pärast lahutust ühiselt lapse hooldamise ja kasvatamise eest (ObZ 2015 artikkel 104), tuleb lapsele olulised otsused teha üksmeelselt (ObZ 2015 artikkel 108). Võttes arvesse, et juhuslik reis teise riiki (nt ühepäevane ekskursioon) ei hõlma lapse alalise või ajutise elukoha muutmise kavatsust ning seetõttu ei ole seda ObZ 2015 artiklis 100 osutatud lapse individuaalsete märkimisväärsete õiguste ammendavas loetelus, tuleks seetõttu vastavalt kohaldada ObZ 2015 artikli 99 lõiget 2. Sama kehtib juhul, kui vanemal, kelle juures laps pärast lahutust elab, on osaline hooldusõigus (ObZ 2015 artikkel 105). Kui aga vanemal, kelle juures laps pärast lahutust elab, on kohtu korralduse kohaselt ainuhooldusõigus, ei ole tal lapse ajutiselt teise riiki viimiseks teise vanema nõusolekut vaja (ObZ 2015 artikli 105 lõige 5).

b) Kui vanem, kelle juures laps pärast lahutust ei ela, aga kellega lapsel on jätkuvalt isiklik suhe, otsustab lapse seaduslikult viia teise riiki, võib ta seda teha tingimusel, et see teises riigis viibimine on ajutine (nt ühepäevane ekskursioon), mis toimub ajal, kui sellel vanemal on õigus otsesele isiklikule suhtlemisele lapsega (ObZ 2015 artikkel 121), ja tingimusel, et seda õigust ei ole kohtu korraldusega keelatud ega piiratud (ObZ 2015 artiklid 123–126). See tähendab, et olenemata asjaolust, kas vanemad vastutavad lapse hooldamise ja kasvatamise eest ühiselt või eraldi, on neil juhul, kui laps on kummagi hooldusel, õigus teha iseseisvalt igapäevaseid lapsega seotud otsuseid (ObZ 2015 artikkel 110). Kui vanemad vastutavad pärast lahutust ühiselt lapse hooldamise ja kasvatamise eest (ObZ 2015 artikkel 104), tuleb lapse jaoks olulised otsused teha üksmeelselt (ObZ 2015 artikkel 108). Võttes arvesse, et ajutine viibimine teises riigis (nt ühepäevasel ekskursioonil) ajal, millal vanemal on õigus otsesele isiklikule suhtlemisele lapsega, ei hõlma lapse alalise või ajutise elukoha muutmise kavatsust, ning seetõttu ei ole seda ObZ 2015 artiklis 100 osutatud lapse individuaalsete märkimisväärsete õiguste ammendavas loetelus, tuleks seetõttu vastavalt kohaldada ObZ 2015 artikli 99 lõiget 2d. Sama kehtib juhul, kui vanemal, kelle juures laps pärast lahutust elab, on osaline hooldusõigus (ObZ 2015 artikkel 105), sest vanemal, kes hoiab lapsega otsest isiklikku suhet, on vabadus ja õigus esindada last igapäevaküsimustes ajal, kui laps on tema hooldusel (vastavalt ObZ 2015 artiklitele 110 ja 112 koostoimes artikli 105 lõikega 1).

Nendes olukordades tuleks rõhutada ObZ 2015 artikli 111 olulisust. Teisisõnu on mõlemad vanemad, olenemata sellest, kas neil on ühine hooldusõigus või on ühel vanemal ainuhooldusõigus, kohustatud andma teineteisele lapse kohta teavet lapse võimaliku välisriiki viimise kohta. Lisaks sellele, et see on vanemate seaduslik kohustus, on piiri ületamisel nõutavad isikut tõendavad ja muud dokumendid, mis lapsel või kummalgi vanemal peaksid kaasas olema. Kui üks vanem arvab, et teine vanem võib lapse ajutist äraviimist kuritarvitada, on tal võimalus taotleda kohtult kohtuvälises menetluses ühe ObZ 2015 artiklis 418 sätestatud meetme võtmist, et tagada vanema ja lapse isiklikku suhet määrava otsuse täitmine, või ühe ObZ 2015 artiklis 419 sätestatud meetme võtmist, millega tagatakse lapse ohutu naasmine.

Kõige soovitatavam lahendus on see, et vanemad jõuavad üksmeelsele kokkuleppele nii selles kui ka muudes küsimustes, mida nad seejärel saavad reguleerida ühise hooldusõiguse lepinguga (ObZ 2015 artikli 106 lõige 3).

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Lapse mis tahes (alaline) viimine teise riiki, eesmärgiga muuta lapse ajutist või alalist elukohta, nõuab mõlema vanema nõusolekut. Olenemata sellest, kas vanemad vastutavad ühiselt lapse hooldamise ja kasvatamise eest või on ühel neist osaline hooldusõigus, peab vanem, kes viib lapse ära ning seega muudab lapse ajutist või alalist elukohta, saama selle tegemiseks teise vanema kirjaliku nõusoleku (ObZ 2015 artiklid 100 ja 108). Kui aga vanemal, kelle juures laps pärast lahutust elab, on ainuhooldusõigus, ei pea ta lapse teise riiki viimiseks, eesmärgiga muuta lapse ajutist või alalist elukohta, saama teise vanema nõusolekut (ObZ 2015 artikli 105 lõige 5).

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui vanem soovib last teise riiki viies muuta lapse ajutist või alalist elukohta, aga ei saa teise vanema kirjalikku nõusolekut, määrab kohus kohtuvälises menetluses kindlaks, kumb vanem esindab lapse huve selles küsimuses paremini (ObZ 2015 artikli 100 lõige 5 ja artikli 478 lõige 1). Enne selle kohtuvälise menetluse algatamist peab toimuma kohustuslik kohtuvälise nõustamismenetlus, mille puhul on seatud eesmärk, et sotsiaalteenuste osakonna eksperdid püüavad aidata vanematel jõuda selles küsimuses kokkuleppele (ObZ 2015 artikkel 481 – kohtuvälise nõustamismenetlus kui ObZ artikli 100 lõike 5 kohase menetluse algatamise menetluslik nõue). Kui vanemad ei suuda kohustusliku nõustamise käigus kokkuleppele jõuda, otsustab selle küsimuse üle kohus kohtuvälises menetluses, mille puhul keskendutakse eelkõige järgmisele: lapse vanus ja arvamus, lapse õigus luua isiklik suhe teise vanemaga, vanemate soov ja valmidus teha hooldusõiguse teostamisel koostööd, vanemate isiklikud asjaolud, vanemate alaliste elukohtade vahemaa ning koht, kuhu lapse saaks ümber paigutada, ning nende kohtade vaheline transpordiühendus ja vanemate liikumisvabadus (ObZ 2015 artikkel 484).

Tuleb aga rõhutada, et kui ühel vanemal on ainuhooldusõigus, ei pea ta lapse viimisel teise riiki, eesmärgiga muuta lapse ajutist või alalist elukohta, saama teise vanema nõusolekut, st sellisel juhul ei ole teise vanema vastuväitel õiguslikku alust (ObZ 2015 artikli 105 lõige 5).

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Nagu on osutatud küsimuste 1–3 vastustes, reguleeritakse vanemate õigusi ja kohustusi ObZ 2015-ga erinevalt, olenevalt sellest, kas laps viiakse teise riiki ajutiselt (nt ühepäevasele ekskursioonile, millega ei ohustata teise vanema õigusi) või viiakse laps alaliselt teise riiki alaliselt, eesmärgiga muuta lapse ajutist või alalist elukohta.

Viimati uuendatud: 23/08/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Küpros

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Ainuhooldusõigust omav vanem võib lapse seaduslikult viia teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui vanematel on alaealise lapse ühine hooldusõigus, on lapse teise riiki viimiseks vajalik teise vanema nõusolek. Lapse teise riiki viimine ilma teise vanema nõusolekuta kujutab endast kuritegu karistusseadustiku artikli 154 kohaselt.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Lapse võib viia teise riiki teise ühist hooldusõigust omava vanema nõusolekuta perekonnoakohtu asjakohase otsuse alusel.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Kui puudub nõusolek lapse ajutiseks või püsivaks teise riiki viimiseks, on vajalik kohtuotsus. Kui nõusolek on olemas, siis selle nõusoleku väljendamiseks ei ole konkreetset vormi.

Viimati uuendatud: 17/07/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Läti

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui kohus on määranud lapse elukohaks teise riigi, ei vaja vanem, kes viib lapse tema alalisse elukohta selles riigis, teise vanema nõusolekut.

Vanem võib seaduslikult viia lapse tema alalisse elukohta teises riigis ilma teise vanema nõusolekuta, kui tal on ainuhooldusõigus, mis on määratud vanemate kokkuleppega või kohtuotsusega.

Vanem võib seaduslikult viia lapse tema alalisse elukohta teises riigis ilma teise vanema nõusolekuta, kui teise vanema hooldusõigus on perekonnoakohtu (*bārīptiesā*) otsusega peatatud või on seda kohtuotsusega piiratud või on see üldse ära võetud.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Vanem, kelle hooldusõigust ei ole peatatud ega piiratud või ära võetud, võib seaduslikult viia lapse tema alalisse elukohta teises riigis teise, hooldusõigust (ühine või ainuhooldusõigus) omava vanema nõusolekul.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui teine vanem ei anna nõusolekut lapse äraviimiseks, võib vanem, kes soovib viia lapse alaliselt elama teise riiki, taotleda kohtult lapse elukoha määramist sellesse riiki, kuhu vanem soovib lapse viia.

Kui teine vanem ei anna nõusolekut lapse äraviimiseks, võib vanem, kes soovib viia lapse alaliselt elama teise riiki, taotleda kohtult lapse ainuhooldusõigust. Kui teine vanem ei anna nõusolekut lapse äraviimiseks, võib vanem, kes soovib viia lapse alaliselt elama teise riiki, taotleda perekonnoakohtult teise vanema hooldusõiguse peatamist (kui selleks on objektiivsed põhjused) või teise vanema hooldusõiguse piiramist või äravõtmist (kui selleks on objektiivsed põhjused).

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Püsiva äraviimise kohta vt vastused eelmistele küsimustele.

Ajutise äraviimise puhul ei ole teise vanema nõusolek vajalik.

Viimati uuendatud: 06/02/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Leedu

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Teise vanema nõusolekuta võib lapse viia teise riiki ainult ajutiselt (näiteks puhkusele). Elukohariigi muutmiseks on vajalik kas teise vanema nõusolek või kohtuotsus, millega määratakse lapse elukohaks välisriik.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui vanemad on omavahel abielus, on lapse elukohariigi muutmiseks vajalik mõlema vanema nõusolek, olenemata sellest, kas vanemad elavad koos või mitte.

Kui lapse vanemate abielu on lahutatud ja laps on määratud elama ühe vanema juurde, on lapse püsivaks äraviimiseks teise riiki samuti vajalik teise vanema nõusolek, sest elukoha määramine ühe vanema juurde ei anna sellele vanemale lapse suhtes rohkem õigusi, v.a juhul, kui kohus on otsustanud teisiti.

Kui vanemad ei ole omavahel abielus ja lapse elukoht ei ole määratud kummagi vanema juurde, eeldatakse, et mõlemal vanemal on võrdsed vanemlikud õigused ning lapse elukohariigi muutmiseks on vajalik mõlema vanema nõusolek.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui teise vanema nõusolekut ei ole võimalik saada, peab teise riiki koliv vanem taotleda kohtult lapse elukoha ja suhtluskorra määramist. Kui elukoht on määratud, peab vanem taotleda suhtluskorra muutmist.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Leedu õigusaktide kohaselt ei ole lapse ajutiseks teise riiki viimiseks teise vanema täiendav nõusolek vajalik.

Viimati uuendatud: 21/06/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Luksemburg

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Lapse ajutiseks viimiseks teise riiki ei ole reeglina teise vanema nõusolekut vaja. Kui vanematel on ühine hooldusõigus, võivad mõlemad vanemad lapsega reisida ilma teise vanema sõnaselge nõusolekuta. Teise vanema eeldatavat või sõnaselget nõusolekut ei ole vaja ka siis, kui lapse suhtes on ainuhooldusõigus ühel vanemal.

Hooldusõiguseta vanem võib viia lapse ajutiselt teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta, kui laps viibib tema juures suhtlusõiguse raames. Kui laps viibib vanema juures suhtlusõiguse raames, võib lapse viia ilma teise vanema nõusolekuta muusse riiki kas lühemaks ajaks (nt piiriülene ostlemine) või pikemaks ajaks (nt puhkuserais).

See, milliseid isikut tõendavaid dokumente või muid dokumente võib ajutise välismaal viibimise korral vaja minna, sõltub sihtriigis kehtestatud õigusnõuetest.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Lapse teise riiki viimiseks püsivalt või **ajutiselt mõjuvatel põhjustel** (nt põhjalikumaks raviks) on alati vajalik mõlema vanema nõusolek, kui vanematel on ühine hooldusõigus. Elukohta (*domicile*) või viibimiskoha (*résidence*) üleviimist teise riiki käsitletakse püsiva äraviimise ja see eeldab mõlema vanema nõusolekut. Ainuhooldusõiguse korral ei ole teise vanema nõusolek vajalik. Samas võib teise vanema taotluse korral suhtluskorda kohandada. Tõendamise eesmärgil peab vanemate nõusolek olema antud kirjalikult. Vanemad võivad selle dokumendi koostada ise. Kui vastuvõttev riik seda nõuab, võivad vanemad paluda kohtul oma nõusolek registreerida.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui üks vanem ei anna nõusolekut lapse teise riiki viimiseks, lahendab lapse teise riiki viimise taotluse perekonnaasju lahendav kohtunik (*juge aux affaires familiales*).

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Nagu märgitud küsimustele nr 1–3 antud vastustes, erinevad sätted sõltuvalt sellest, kas laps viiakse teise riiki ajutiselt või püsivalt.

Iga kord, kui laps läheb ilma vanemateta ajutiselt välismaale, peab tal olema riigist lahkumiseks luba (dokument, milles vanem annab alaealisele loa lahkuda Luksemburgi territooriumilt).

Vanemad saavad selle loa vormistada, kasutades vallalt saadavat loavormi. Üldjuhul nõuavad vallad sellise vormi eest halduskulude kattets lõivu. Lõivu suurus võib valla kaupa erineda.

Kuigi selle vormi kasutamine ei ole kohustuslik, nõuavad seda mitmed välisriigi asutused lapse sisenemise lubamiseks oma territooriumile.

Kui lapsega on kaasas vaid üks vanem, oleks siiski hea, kui tal oleks olemas teise vanema luba, sest mõned riigid nõuavad seda.

Lingid

<http://www.legilux.lu/>

<https://justice.public.lu/fr.html>

Viimati uuendatud: 14/05/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Ungari

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

A. Üldjuhul võib **vanem** viia lapse teise riiki **lühiajaliselt** ja **kavatsuseta sinna jääda** teise vanema nõusolekuta. Seda võib teha järgmistel asjaoludel: vanematel on ühine hooldusõigus;

vanemate kokkuleppe või kohtuotsuse kohaselt on lapse hooldusõigus ühel vanemal, kuid kohus ei ole teise vanema hooldusõigust piiranud ega ära võtnud; vanem viib lapse teise riiki ajal, mil laps viibib vastavalt suhtluskorrale tema juures, v.a juhul, kui kohtuotsuse või riikliku eestkostetasutuse otsuse kohaselt on vajalik teise vanema nõusolek.

B. **Vanem** võib teise vanema nõusolekuta viia lapse teise riiki ka **pikaajaliselt või kavatsusega sinna jääda**, kui kohus on teise vanema hooldusõigust piiranud või selle ära võtnud.

C. Järgmistel asjaoludel võib ka **eestkostja** seaduslikult viia lapse vanema nõusolekuta teise riiki, tingimusel et riiklik eestkostetasutus ei ole piiranud tema õigust seda teha:

lühiajaliselt ja **kavatsuseta teise riiki jääda**, kui laps on paigutatud kasuperekonda;

kui laps on määratud elama kolmanda isiku juurde ja vanema hooldusõiguse teostamine on seega peatatud.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

A. Kui **vanem** viib lapse teise riiki **pikaajaliselt või kavatsusega sinna jääda**, on vajalik teise vanema nõusolek. See on vajalik järgmistel asjaoludel: vanematel on ühine hooldusõigus;

vanematevahelise kokkuleppe või kohtuotsuse kohaselt on lapse hooldusõigus ühel vanemal, kuid kohus ei ole teise vanema hooldusõigust piiranud ega ära võtnud.

B. Kui laps on paigutatud kasuperekonda, võib **eestkostja** viia lapse teise riiki **pikaajaliselt** või **kavatsusega sinna jääda** ainult vanema nõusolekul.

Teise riiki kolimist õppimise, töötamise või muul sarnasel eesmärgil võidakse käsitleda **pikaajalise** äraviimiseks.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui teine vanem lapse teise riiki viimiseks nõusolekut ei anna, võib vanem taotleda, et otsuse teeks riiklik eestkostetasutus. Sellisel juhul asendab riikliku eestkostetasutuse otsus lubada viia lapse teise riiki teise vanema nõusolekut.

Lapsevanem, kes taotleb lapse elukoha määramist teise riiki, peab lisama oma taotlusele dokumendid, mis tõendavad, et teises riigis on tagatud lapsele haridus, ülalpidamine, hooldus ja edasiõppimise võimalus (seega eelkõige välisriigi ametiasutuse väljastatud keskkonnahinnang, tõend kooliskäimise kohta, tõend vanema sissetulekute kohta, vastuvõttutõend). Vanema taotlusel korraldab keskkonna hindamise riiklik eestkostetasutus. Kui vanem ei ole teises riigis veel tööle asunud, võib riiklik eestkostetasutus aktsepteerida sissetulekutõendi asemel vanema kinnitust eeldatava sissetuleku kohta.

Vaidluse lahendamisel kaalub riiklik eestkostetasutus, kas lapse ja lahus elava vanema vahelise suhtluse korda käsitlevat kohtuotsust või riikliku eestkostetasutuse otsust on võimalik täita, kui puudub vastav rahvusvaheline või kahepoolne leping.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Nagu eespool punktis 1 öeldud, kui välisreis on lühiajaline, võib vanem viia lapse teise riiki ka teise vanema nõusolekuta. Sellisel juhul peavad lapse välisriiki reisimiseks olema täidetud üldised piiriületustingimused (näiteks peab lapsel olema kehtiv pass).

Viimati uuendatud: 22/02/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Malta

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Asjaolud erinevad sõltuvalt olukorrast, kuid tavaliselt ei ole vaja küsida teise vanema nõusolekut siis, kui tema elukoht on teadmata. Tsiviilseadustiku artikli 56 lõikes 5 on sätestatud, et kohus võib võtta mis tahes vanemalt vanema õigused ja sellest tulenevalt ei pea see vanem, kellel on lapse hooldusõigus, küsima luba vanemalt, kellelt on tema vastav õigus ära võetud.

Vanem peaks siiski **alati** tagama, et tal on õigus viia laps teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta. Selleks peaks ta küsima luba pädevalt kohtult, s.

t tsiviilkohtu perekonnaasjade osakonnalt.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Lapse viimiseks teise riiki on siseriiklike õigusnormide kohaselt alati vaja teise vanema nõusolekut, eelkõige juhul, kui lapse teise riiki viimisega rikutakse selle teise vanema konkreetset õigust. Selliseks õiguseks võib muu hulgas olla suhtlusõigus ja õigus osaleda lapse elukorraldust (sealhulgas lapse elukohta, elukeskkonda ja kultuurikeskkonda) käsitlevate otsuste tegemises. Sellisel juhul võib vanem, kes nõusolekut ei anna, vaidlustada lapse teise riiki viimise erinevatel alustel, näiteks selle alusel, et lapse teise riiki viimise tulemusena ei saa ta kasutada oma suhtlusõigust.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Lapse võib viia teise riiki teise vanema nõusolekuta, kui selleks on loa andnud pädev kohus.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Jah, ajutise äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju. Vanema nõusoleku võib anda järgmise avaldusega:

Mina, allakirjutanu, _____ (alaealise ees- ja perekonnanimi, sünniaeg, ID-kaardi nr) vanemana olen nõus, et minu poeg/tütar (valida sobiv sõnastus) lahkuib Malta saarelt _____ (saarelt lahkumise põhjus) eesmärgil ja et eemalviibimine on tähtjatu / eemalviibimine kestab _____ (märkida periood)(valida sobiv sõnastus).

Vanema allkiri ning tema ees- ja perekonnanimi ning ID-kaardi number

Viimati uuendatud: 17/07/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Holland

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Vanem võib viia lapse teise vanema nõusolekuta seaduslikult teise riiki ainult juhul, kui tal on lapse suhtes ainuhooldusõigus.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Teise vanema nõusolek on lapse teise riiki viimiseks vajalik, kui vanematel on oma lapse ühine hooldusõigus.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui lapse teise riiki viimine on vajalik, kuid lapse ühist hooldusõigust omav teine vanem ei anna selleks nõusolekut, saab selle asemel taotleda nõusolekut kohtult (Madalmaade tsiviilseadustiku (*Nederlands Burgerlijk Wetboek*) I raamatu artikkel 253A).

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Jah, Madalmaades kohaldatakse lapse ajutise ja püsiva äraviimise suhtes samu eeskirju. Asjakohase nõusolekuvormi leiate siit: „[Toestemming om te reizen](#)“

(hollandi keeles). (288 Kb)[nl](#) „Consent letter for minors travelling abroad“ (inglise keeles) (298 Kb)[en](#)

Viimati uuendatud: 12/09/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Austria

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

1.1. Kõigepealt tuleb märkida, et vanemate ja laste vahelisi suhteid reguleerivat õigust muudeti ulatuslikult 2013. aasta seadusega vanemate ja laste vahelisi suhteid ning nimesid reguleeriva õiguse muutmise kohta (*Kindschafts- und Namensrecht-Änderungsgesetz 2013*) (BGBl I 2013/15), mis jõustus Austrias 1. veebruaril 2013. Seitsaadiik on elukoha eeskirjad sätestatud üldise tsiviilseadustiku (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch – ABGB*) §-s 162, kuid neid eeskirju ei tohiks vaadelda eraldi, vaid muude, vanemate ja laste vahelisi suhteid reguleerivate õigusnormide laiemas kontekstis.

1.2. Vanem võib igal juhul viia lapse teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta, kui esiteks on last äraviivale vanemale antud ainuhooldusõigus, teiseks on ta teist vanemat sellest enne teavitatud ja kolmandaks ei ole kohale jääv vanem mõistliku aja jooksul vastuseisu avaldanud ega sellest tulenevalt kohtult hooldusõiguse äravõtmist või piiramist taotlenud. Kui teine vanem esitab kohtule sellekohase avalduse, peab kohus otsustama, kas äraviimine on seaduslik. Elukohamuutust puudutava otsuse tagamiseks võib kohus kehtestada ka lapsega lahkumise keelu (vaidluste lahendamise seaduse (*Außerstreugesetz – AußStrG*) § 107 lõike 3 punkt 4).

Teine vanem peab hooldusõigusega vanema avaldust välisriiki kolimise kohta arvestama, kui selles avaldatud soov on lapse parimate huvidega paremini kooskõlas.

Kui lapse ainuhooldusõigusega vanem ei ole teist vanemat kavandatud kolimisest teavitatud – ta on kohustatud olulistest asjaoludest teavitama (ABGB § 189 lõike 1 punkt 1, kusjuures välisriiki kolimine on kindlasti selline asjaolu) – või kolib välisriiki teise vanema suurest vastuseisust hoolimata, ei ole sel juhul (teise vanema hooldusõiguse puudumise tõttu) siiski tegemist hooldusõiguse rikkumisega Haagi lapseröövi konventsiooni artikli 3 tähenduses, vaid ainult vanemate omavahelisi suhteid reguleerivate Austria perekonnaõiguse sätete rikkumisega, millel võivad olla perekonnaõiguslikud tagajärjed (alates lihtsalt hoiatusest, et hooldusõigus võidakse üle anda teisele vanemale).

1.3. Kui vanematel on ühine hooldusõigus, peavad nad võimaluse korral kasutama hooldusõigust vastastikusel kokkuleppel (ABGB § 137 lõike 2 viimane lause).

Tuleb teha vahet olukordadel, kui lapse viib välisriiki a) vanem, kelle leibkonnas lapse eest peamiselt hoolt kantakse, või b) teine vanem, kelle leibkonnas seega lapse eest peamiselt hoolt ei kanta. Vanem, kelle leibkonnas lapse eest peamiselt hoolt ei kanta, käitub igal juhul õigusvastaselt Haagi lapseröövi konventsiooni artikli 3 tähenduses. Selle vanema puhul, kelle leibkonnas lapse eest peamiselt hoolt kantakse, on õiguslik olukord keerulisem.

Eespool viidatud ABGB § 189 lõike 1 punkti 1, mis käsitleb teise vanema olulistest asjaoludest teavitamise kohustust, kohaldatakse ka juhul, kui hooldusõigus on antud mõlemale vanemale (ABGB § 189 lõige 5). Kas ainuüksi ABGB § 189 lõike 1 punkti 1 kohase teavitamiskohustuse täitmata jätmine on iseenesest hooldusõiguse rikkumine Haagi lapseröövi konventsiooni artikli 3 tähenduses, ei ole uues õiguslikus olukorras veel täielikult selgunud, sest kuigi selles küsimuses ollakse eri seisukohtadel, ei ole seda veel kohtupraktikas käsitletud.

Siinjuures tuleb arvestada ka selle vanema avaldust, kelle leibkonnas lapse eest hoolt ei kanta, kui selles avaldatud soov on lapse parimate huvidega paremini kooskõlas. Hoolimata sellest, kas tegemist on hooldusõiguse rikkumisega Haagi lapseröövi konventsiooni tähenduses, võib teavitamata jätmine olla omavahelistes suhetes käitumine, mis rikub Austria perekonnaõigust ja toob kaasa eespool mainitud tagajärjed.

1.4. Kui hooldusõigus on antud mõlemale vanemale, ilma et oleks kindlaks määratud, kelle leibkonnas lapse eest peamiselt hoolt kantakse, on vajalik teise vanema nõusolek. Teise vanema nõusoleku puudumise korral võib taotleda asja lahendamist pädevas eestkostekohtus (*Pflegschaftsgericht*). Kohus peab oma otsuses arvestama nii lapse parimaid huve kui ka vanemate õigust kaitsele vägivalda eest ning nende liikumis- ja kutsevabadust (ABGB § 162 lõige 3).

Ent ka siinjuures on kummalgi vanemal kolmandate isikute ees esindusõigus ainult seni, kuni hooldusõigust (seoses lapse elukoha määramise õigusega) ei ole lõplikult või ajutiselt ära võetud.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Teise vanema nõusolek on igal juhul vajalik, kui last ära viiv vanem a) ei oma hooldusõigust või b) omab hooldusõigust, kuid lapse eest ei kanta hoolt peamiselt tema leibkonnas.

Kui a) vanem, kelle leibkonnas lapse eest peamiselt hoolt kantakse, või b) vanem, kellel on ainuhooldusõigus, soovib lapsega teise riiki kolida, peab ta vanemate omavahelistes suhtes täitma ABGB § 189 kohast teavitamiskohustust (vt vastus 1. küsimusele) ja arvestama teavitatud vanema seisukohta, kui see on lapse parimate huvidega paremini kooskõlas.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

3.1. Kui hooldusõigus on antud mõlemale vanemale, ilma et oleks kindlaks määratud, kelle leibkonnas lapse eest peamiselt hoolt kantakse, peab vanem, kes soovib teise vanema nõusolekuta välisriiki elama asuda, pöörduma pädeva eestkostekohtu poole. Lubavat otsust tehes peab kohus arvestama nii lapse parimaid huve kui ka vanemate õigust kaitsele vägivalla eest ning nende liikumis- ja kutsevabadust (ABGB § 162 lõige 3).

3.2. Kui lapsega välisriiki kolida soovivale vanemale ei ole üldse hooldusõigust antud või kui lapse eest ei kanta hoolt peamiselt tema leibkonnas, võib ta taotleda kohtult teise vanema hooldusõiguse äravõtmist või piiramist (ja hooldusõiguse – võimalik et ka ainult osalist – üleandmist talle endale). Kuna tegemist on hooldusõiguse äravõtmisest leebema meetmega, võib kohus tühistada ka õiguslikult vajalikud nõusoleku andmise õiguse ja heakskiitmise õiguse või õiguslikult vajaliku nõusoleku või heakskiitmise asendada, kui keeldumiseks ei ole mõjuvaid põhjusi (ABGB § 181 lõige 1).

3.3. Hooldusõigust omav vanem, kelle leibkonnas lapse eest peamiselt hoolt kantakse, peab teist vanemat teavitama ja andma talle võimaluse oma arvamust avaldada (ABGB § 189), kuid tema teavitamine ja nõusolek ei ole riigist lahkumise eeltingimuseks.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Kui vanematel on ühine hooldusõigus, peavad nad ka ajutise äraviimise korral kasutama hooldusõigust vastastikusel kokkuleppel (ABGB § 137 lõike 2 viimane lause), kui see on võimalik. Vastastikuse kokkuleppe tõendamine ei ole siiski riigist lahkumise eeltingimuseks.

Vastastikuse kokkuleppe nõuet ei saa siiski täies ulatuses seaduslikult üldse kohaldada, näiteks kui minnakse nädalavahetuseks ettekatsemata külla välisriigis elavatele vanavanematele ja kui teisel vanemal ei olnud niikuinii plaanis lapsega sel ajal suhelda (sellisel juhul ei oleks vastastikusele kokkuleppele jõudmine üldse võimalik).

Sama kehtib juhul, kui teist vanemat tuleb lihtsalt teavitada (ABGB § 189 lõige 1), kuid konkreetse juhtumi asjaoludest (nt reisi kestusest, sihtpunktist ja eesmärgist) oleneb, kas ajutist äraviimist tuleb üldse pidada oluliseks asjaoluks või mitte.

Viimati uuendatud: 22/12/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Lapse seaduslik äraviimine - Poola

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Mõlemal vanemal on üldiselt ühine hooldusõigus. See tuleneb Poola perekonna- ja eestkosteseadustiku (*kodeks rodzinny i opiekuńczy*) artikli 97 lõikest 2, mille kohaselt otsustavad vanemad lapsega seotud oluliste küsimuste üle ühiselt ja kui nad ei jõua kokkuleppele, otsustab need küsimused eestkostekohus (*sąd opiekuńczy*). Kumbki vanem otsustab iseseisvalt, ilma et peaks teise vanemaga nõu pidama ja tema nõusoleku saama, ainult lapsega seotud vähem olulisi küsimusi. Poola kohtupraktikas peetakse nii lapse püsivat kui ka ajutist, isegi puhkuseks, välisriiki viimist oluliseks küsimuseks.

Perekonna- ja eestkosteseadustiku artikli 97 lõike 2 kohaselt võib vanem lapse teise vanema nõusolekuta välisriiki viia ainult juhul, kui:

- a) teiselt vanemalt on lapse hooldusõigus Poola kohtu otsusega ära võetud (perekonna- ja eestkosteseadustiku artikkel 111);
- b) teise vanema hooldusõigus on Poola kohtu otsusega peatatud (perekonna- ja eestkosteseadustiku artikkel 110);
- c) teiselt vanemal on lapse suhtes piiratud hooldusõigus, sest ta on ohustab lapse heaolu (perekonna- ja eestkosteseadustiku artikkel 109). Kohus otsustab, kuidas hooldusõigust piirata, kohaldades meedet, mis kaitseb lapse heaolu kõige paremini. Eelkõige võib piiratud hooldusõigusega vanemalt olla võetud õigus otsustada lapsega seotud oluliste küsimuste üle või mõningate selliste küsimuste üle. Kui teiselt vanemalt on sellise kohtuotsusega võetud õigus otsustada lapse alalise elukoha üle, ei saa see vanem keelata lapse alalise elukoha viimist Poolast välisriiki;
- d) vanemate õigusi ja kohustusi lapse suhtes on muudetud kohtuotsusega, mis on tehtud abielulahutuse (perekonna- ja eestkosteseadustiku artikli 58 lõiked 1 ja 1a), abielu kehtetuks tunnistamise (perekonna- ja eestkosteseadustiku artikli 51 lõiked 1 ja 1a koostoimes artikliga 21) ja kooselu lõpetamise menetluses (perekonnaseadustiku artikli 58 lõiked 1 ja 1a koostoimes artikli 613 lõikega 1). See kehtib ka otsuste kohta, mis on tehtud vastavalt perekonna- ja eestkosteseadustiku artikli 93 lõikele 2 (isaduse tuvastamise menetluses), artiklile 106 (hooldusõiguse kohta tehtud kohtuotsuse muutmise menetluses) ja artikli 107 lõigetele 1 ja 2 (ühele vanemale hooldusõiguse andmise menetluses, kui vanemad ei ela koos). Kohus võib sellistel juhtudel eelkõige anda hooldusõiguse ühele vanemale, piirates teise vanema õigusi lapse suhtes konkreetsete kohustustega ja õigustega. Kui lahutuskohus annab hooldusõiguse ühele vanemale ja piirab teise vanema hooldusõigust, ei jäta see kohtuotsus küll teist vanemat hooldusõigusega, kuid see vanem võib oma õigusi ja kohustusi kasutada ainult kohtu määratud ulatuses. Kui kohus ei anna teisele vanemale õigust otsustada lapse elukoha üle, võib hooldusõiguse saanud vanem põhimõtteliselt tema elukoha üle ise otsustada (vt siiski punkt 2);
- e) teiselt vanemalt on võetud lapse elukoha muutmise üle kaasotsustamise õigus välisriigi kohtu otsusega, mis on Poolas kehtivaks tunnistatud.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Teise vanema nõusolek on vajalik kõikidel eelmises punktis loetlemata juhtudel, st olukorras, kus vanemal on täielik hooldusõigus või kus tema hooldusõigust on piiratud, kuid temalt ei ole võetud õigust otsustada lapse elukoha üle. Poola kohtupraktika läheb sellega seoses veelgi kaugemale. Kõrgeim kohus (*Sąd Najwyższy*) selgitas oma 10. novembri 1971. aasta otsuses kohtuasjas III CZP 69/71, et vanemal, kellel on õigus last oma elukohas majutada, peaks olema lapse alalise elukoha muudatuste üle kaasotsustamise õigus, kui need muudaksid lapsega suhtlemise selle vanema jaoks tegelikult võimatuks. Seega võib see vanem selle kohtuotsuse alusel, isegi kui kohus ei ole andnud teisele vanemale (nt lahutusmenetluses) lapse alalise elukoha üle kaasotsustamise õigust, nõuda lapse tagasitoomist, kui ta ei saaks teostada lapsega suhtlemise õigust.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Sellisel juhul tuleb vanema nõusoleku asemel taotleda nõusolekut lapse välisriiki viimiseks Poola eestkostekohtult.

Seda nõusolekut võib taotleda vanem, kelle hooldusõigust ei ole ära võetud või peatatud. Seda võib taotleda taotleja ise: Poola õigus ei nõua, et pooli

esindaks sellistel juhtudel kohtus advokaat. Kohus, kellel on sisuline pädevus sellist taotlust lahendada, on esimese astme kohtuna piirkondlik kohus (*sağ rejonowy*) (perekonna- ja alaealiste asjade kolleegium), samal ajal kui territoriaalse pädevusega kohus on lapse elu- või viibimiskoha järgne kohus.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Nagu eespool mainitud, on lapse lühiajaliseks välisriiki viimiseks vajalik teise vanema nõusolek.

Poolas ei kasutata lapse (püsilvalt või ajutiselt) välisriiki viimise puhul spetsiaalseid nõusoleku vorme. Nõusoleku võib seega anda mis tahes vormis. On siiski soovitatav hankida kirjalik nõusolek, mis oleks tõendiks 1980. aasta Haagi konventsioonil põhinevas lapse tagasitoomise menetluses. Sellise nõusoleku koostamisel võib olla vajalik kasutada Poola juristi, õigusnõustaja või notari abi.

Viimati uuendatud: 27/06/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Portugal

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Eriti oluliste küsimuste eest vastutavad mõlemad vanemad (tsiviilseadustiku artiklid 1901, 1902, 1911 ja 1912).

Kui vanemad lähevad lahku (lahutus või kooselu lõpetamine), jäävad eriti oluliste küsimuste eest vastutavaks mõlemad (tsiviilseadustiku artikli 1906 lõige 1), välja arvatud juhul, kui kohus otsustab põhjendatult, et vastutus peaks jääma ainult ühele vanemale, või kui vastutuse jagamine ei ole lapse parimates huvides (tsiviilseadustiku artikli 1906 lõige 2).

Eriti olulisi küsimusi ei ole täpselt määratletud. Need tähendavad piiratud hulka lapse elu aspekte või lapse põhiõigustega seotud tõsisid ja harvaesinevaid eksistentsiaalseid küsimusi.

Lapse elukoha määramine või valimine, st tema elukoha üle otsustamine on eriti oluline küsimus. Selle otsuse eest vastutavad mõlemad vanemad. Kui vanemad ei jõua selles küsimuses kokkuleppele, määrab lapse elukoha kohus (tsiviilseadustiku artikli 1906 lõige 5).

Seega võib üks vanem viia lapse teise vanema nõusolekuta seaduslikult teise riiki ainult juhul, kui tal on lapse ainuhooldusõigus või kui lapse elukoha on kindlaks määratud või seda on muutnud kohus, lubades lapse teise riiki viia.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Nõusolek on vajalik, kui vanematel on ühine hooldusõigus, see üldreegel on sätestatud tsiviilseadustiku artikli 1906 lõikes 1.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui üks vanem ei anna lapse teise riiki viimiseks nõusolekut ja vanematel on ühine hooldusõigus, saab lapse teise riiki viia ainult kohtu otsusega (tsiviilseadustiku artikli 1906 lõige 5).

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Õigusteoorias ja kohtupraktikas ei ole ajutist äraviimist puhkuse või vaba aja veetmise eesmärgil peetud eriti oluliseks küsimuseks, kui äraviimine ei nõua lapse elukeskuse muutmist. Erandiks on äraviimine riikidesse, kus on relvastatud konflikt või mis on märkimisväärselt ebatavalised või kus levib pandeemia, mis seab ohtu lapse tervise ja turvalisuse.

Ajutist äraviimist ravi eesmärgil tuleb siiski pidada eriti oluliseks küsimuseks, mis nõuab mõlema vanema nõusolekut, olenvalt asjaomasest ravist ja selle võimalikust mõjust lapse põhiõigustele. See võib hõlmata ulatuslikke raviprotseduure (keemiaravi, eksperimentaalravi) või vajadust last saada, kuna ta ei mõista meditsiiniliste kasutatavat keelt või kuna meditsiiniliste protseduuridele võib olla raske või võimatu lapselt sümptomite kohta täpset teavet saada, mistõttu vajatakse tõlkimist.

Vormid

Välismaalaste ja piiriteenistusel (SEF) on tüüpvormid, mida tuleb kasutada alaealiste äraviimise korral. Need leiab järgmistelt veebilehtedelt:

<https://www.sef.pt/pt/pages/conteudo-detalle.aspx?nID=73>

Tüüpvorm (Portugali kodanikust alaealise äraviimine):

<https://www.sef.pt/pt/Documents/AUTORIZACAO%20DE%20SAIDA%20DE%20MENORES%20DE%20TERRITORIO%20NACIONAL.doc>

Tüüpvorm (välisriigi kodanikust alaealise äraviimine):

<https://www.sef.pt/pt/Documents/AUTORIZACAO%20DE%20SAIDA%20DE%20MENORES%20DE%20TERRITORIO%20NACIONAL.doc>

Viimati uuendatud: 13/08/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega.

Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Rumeenia

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Seaduse nr 248/2005 (Rumeenia kodanike välisriikides vaba liikumise korra kohta) artikli 30 kohaselt võib (alaealine) laps, kellel on eraldi reisidokument või isikutunnistus ja kes reisib välisriiki koos ühe vanemaga, Rumeenia territooriumilt teise vanema nõusolekuta lahkuda, kui last saatev vanem tõendab, et laps on talle usaldatud lõpliku ja jõustunud (*definitivă și irevocabilă*) kohtuotsusega või kui tal on lõpliku ja jõustunud kohtuotsuse (alates 15. veebruarist 2013) algatatud menetluste puhul lõpliku kohtuotsuse) alusel ainuhooldusõigus.

Vanema nõusolekut ei ole vaja, kui tal on vanemlikud õigused ära võetud või kui ta on ametlikult teadmata kadunuks tunnistatud ja kui last saatev vanem seda tõendab.

Piiripolitsei lubab saatjaga alaealistel Rumeeniast lahkuda, kui last saatev vanem põhjendab välisriiki reisimise vajadust sellega, et laps läheb saama Rumeenia territooriumil kättesaamatut ravi, mille saamata jäämise korral on alaealise elu või tervis tõsiselt ohus, ja esitab selle kohta tõendid, mille on väljastanud või kinnitanud Rumeenia tervishoiuasutused ja milles on märgitud ravi toimumise aeg ja riik (riigid), isegi kui mõlemad vanemad, teine vanem, elusolev vanem või seaduslik esindaja ei ole selleks oma nõusolekut andnud. Piiripolitsei lubab saatjaga alaealistel Rumeeniast lahkuda ka juhul, kui last saatev vanem tõendab, et laps läheb õppima või ametlikule võistlusele, esitades asjakohased dokumendid, milles on märgitud õpingute või võistluse toimumise aeg ja riik (riigid), isegi kui nõusoleku selleks on andnud ainult üks vanem.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Lapse teise liikmesriiki viimiseks on vajalik teise vanema nõusolek, kui vanematel on ühine hooldusõigus.

Seega on vanematel ühine ja võrdne hooldusõigus, olenemata sellest, kas nad olid omavahel abielus, kui laps sündis.

Lahutuse korral jääb vanematele ühine hooldusõigus, kui kohus ei otsusta teisiti. Kohus võib mõjuvatel põhjustel ja lapse parimaid huve silmas pidades otsustada anda ühele vanemale ainuhooldusõiguse.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui vanemate vahel tekivad oma õiguste teostamise või vanemlike kohustuste täitmisega seoses lahkarvamused, teeb järelevalvet tegev kohus pärast vanemate ärakuulamist ja psühholoogilis-sotsiaalset aruannet arvesse võttes lapse parimates huvides oleva otsuse. Seega võib teise vanema nõusolekut lapse välisriiki viimiseks asendada kohtuotsus.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Seaduses nr 248/2005 Rumeenia kodanike välisriikides vaba liikumise korra kohta ei tehta vahet ajutisel ja püsival äraviimisel. Vanema nõusoleku tüüpvorm alaealise äraviimiseks teise vanema poolt puudub. Seaduses on ette nähtud, et nõusolekuavalduses peab olema märgitud, et vanem on nõus asjaomase reisiga sihtriiki (sihtriikidesse) ja reisiajaga.

Kui laps lahku Rumeenia territooriumilt koos isikuga, kes ei ole tema vanem, tuleb koostada nõusolekuavaldus, mis peab sisaldama mõlema vanema nõusolekut lapse reisimisega sihtriiki (sihtriikidesse) ja reisiajaga ning saatja andmeid. Nõusolekuavaldus peab sisaldama ka reisi eesmärgi, sihtriiki minemiseks kasutatavat marsruuti, teavet selle kohta, kas alaealine laps jääb sihtriiki (sel juhul tuleb nimetada ka isik, kelle hoolde alaealine laps usaldatakse) ja kas laps naaseb koos saatjaga (kelle andmed tuleb samuti esitada, kui tegemist ei ole sama isikuga, kellega laps Rumeeniast lahkus).

Vanemate nõusolekuavalduse tüüpvorm alaealise lapse riigist lahkumiseks teise täiskasvanu saatel on esitatud allpool.

Alltoodud nõusolekuavaldus tuleb koostada kahes eksemplaris ja selle peab Rumeenias kinnitama notar ja välisriigis Rumeenia diplomaatiline või konsulaaresindus või kui selline avaldus on koostatud välisriigi asutuses, peab see vastama seaduses sätestatud legaliseerimisnõuetele, või olema Haagi 5. oktoobri 1961. aasta välisriigi avalike dokumentide legaliseerimise nõude tühistamise konventsiooni kohaselt kinnitatud apostilliga. Nõusolekuavalduse üks originaaleksemplar antakse saatjale ja teine lisatakse alaealise passile.

Asjakohased failid

Vanema nõusolekuavalduse vorm alaealise lapse riigist lahkumiseks teise täiskasvanu saatel (23 Kb)

Viimati uuendatud: 03/07/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Sloveenia

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Vanem võib lapse seaduslikult teise riiki viia teise vanema nõusolekuta, kui sellelt teiselt vanemalt on ära võetud tema vanema õigused või ta on tunnistanud teovõimetuks. Kui ühelt vanemalt on ära võetud tema vanema õigused või ta on tunnistanud teovõimetuks, on vanema õigused vaid teisel vanemal (abielu- ja perekonnasuhteid käsitleva seaduse (*Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih*) artikkel 115).

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Teise vanema nõusolek lapse teise riiki viimiseks on alati nõutav, välja arvatud juhul, kui vanema õigused on ainult esimesel vanemal.

Abielu- ja perekonnasuhteid käsitleva seaduse kohaselt kuuluvad vanema õigused ühiselt nii isale kui ka emale (artikli 4 lõige 3).

Vanemad kasutavad oma vanema õigusi ühisel kokkuleppel, lähtudes lapse huvidest (abielu- ja perekonnasuhteid käsitleva seaduse artikli 113 lõige 1).

Vanema õiguste kasutamine hõlmab otsuse tegemist selle kohta, millises riigis laps elab.

Kui vanemad ei ela koos ja ei vastuta koos lapse hooldamise ja kasvatamise eest, teevad nad mõlemad ühisel kokkuleppel ja lapse huvidest lähtuvalt (abielu- ja perekonnasuhteid käsitleva seaduse artikli 113 lõige 2) otsuse sellistes küsimustes, millel on märkimisväärne mõju lapse arengule; need küsimused hõlmavad lapse ümberpaigutamist teise riiki.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui vanemad ei jõua kokkuleppele vanema õiguste kasutamises, aitab neil kokkuleppele jõuda sotsiaaltöökeskus. Nimetatud keskus aitab vanematel jõuda kokkuleppele ka siis, kui nad ei suuda leida üksmeelt küsimustes, millel on märkimisväärne mõju lapse arengule, ning kui nad ei ela koos ega vastuta mõlemad lapse hooldamise ja kasvatamise eest.

Kui lapsevanemad ei suuda jõuda isegi sotsiaaltöökeskuse abiga kokkuleppele küsimustes, mis mõjutavad märkimisväärselt lapse arengut, teeb asjas otsuse kohus hagita menetluse raames ühe või mõlema vanema taotluse alusel. Taotlusele tuleb lisada pädeva sotsiaaltöökeskuse tõend, milles kinnitatakse, et vanemad üritasid jõuda vanema õiguste kasutamise küsimuses kokkuleppele selle sotsiaaltöökeskuse abiga. Enne kui kohus teeb otsuse, peab ta küsima sotsiaaltöökeskuse arvamust lapse huvide kohta. Lisaks võtab kohus arvesse ka lapse arvamust, kui seda väljendab laps ise või teeb seda lapse nimel isik, keda laps usaldab ja kelle ta on ise välja valinud, tingimusel et laps on võimeline mõistma sellise arvamuseavalduse tähendust ja tagajärgi. Eespool esitatud eeskirjad tulenevad abielu- ja perekonnasuhteid käsitleva seaduse artiklist 113.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Kui lapse ajutise ümberpaigutamise seoses kerkib päevakorda lapse arengule avalduva märkimisväärse mõju küsimus, siis kohaldatakse ajutise ümberpaigutamise korral samu eeskirju nagu pikemaks ajaks ümberpaigutamise korral.

Viimati uuendatud: 05/03/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Slovakkia

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui laps viiakse teise riiki ainult lühiajaliselt, nt lühiajaliste õpingute, sugulaste külastamise, laagris osalemise, puhkuse vms eesmärgil. Oluline on, et lapsel ei ole kavatsust jääda ega vanemal last jätta teise riiki püsivalt elama.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui küsimus on püsivalt välisriiki kolimises.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Sel juhul tuleb pöörduda eestkostekohta (*poručenský súd*) poole, kes lahendab selle hooldusõiguse olulise küsimuse. Täpsemalt, kohus saab lubada lapse püsivalt välisriiki viia.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Vt eespool. Sellised vormid puuduvad.

Viimati uuendatud: 14/01/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja

Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Soome

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Vanemliku vastutuse teostajate ja lapsega seotud otsuste tegemise suhtes kohaldatakse lapse hooldusõiguse ja suhtlusõiguse seadust (*laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta*) (361/1983).

Kui ühel vanemal on lapse ainuhooldusõigus, otsustab see vanem lapsega seotud küsimuste, sh lapse elukoha üle, ja võib seega põhimõtteliselt viia lapse teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta.

Kui vanematel on lapse ühine hooldusõigus, vastutavad nad hooldusõigusega kaasnevate kohustuste eest ühiselt ja teevad lapsega seotud otsuseid koos.

Kui vanematel on lapse ühine hooldusõigus, võib kohus määrata kohustuste jaotamise nende vahel. Teisisõnu võib ta teha otsuse, millega antakse konkreetsete hoolduskohustustega seotud otsustusõigus ainult ühele vanemale. Kohus võib hooldusõigust puudutavas otsuses ette näha, et lapse elukoha üle võib otsustada üks vanem üksinda.

Kui kohus on oma otsuses ette näinud, et lapse elukoha üle võib otsustada ainult üks hooldusõiguse omaja, võib viimane viia lapse teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Kui vanematel on lapse ühine hooldusõigus, ei saa põhimõtteliselt kumbki vanem viia last teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta.

Vt ka vastus eelmisele küsimusele.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui üks vanem lapse teise riiki viimiseks nõusolekut ei anna, võib pöörduda asja lahendamiseks kohtusse.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Soomes puuduvad erieeskirjad ajutise äraviimise (nt puhkuse eesmärgil) kohta ja vormid nõusoleku andmiseks.

Suhtlusõiguse kohta tehtud kohtuotsusega võidakse määrata seda, kas vanem võib seda õigust teostades lapsega välisriiki reisida.

Viimati uuendatud: 23/05/2019

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Lapse seaduslik äraviimine - Rootsi

1 Millistel asjaoludel võib üks lapsevanem viia lapse seaduslikult teise riiki, ilma et tal oleks selleks teise lapsevanema nõusolek?

Kui lapse hooldusõigus on kahel vanemal, on lapse isikliku eluga seotud küsimustes, sealhulgas nii lühiajalise välisriiki reisimise kui ka püsiva ärakolimise jaoks põhimõtteliselt vajalik nende ühine otsus. Kui laps elab koos ainult ühega hooldusõigust omavatest vanematest, siis leitakse, et lapsega koos elaval vanemal on õigus otsustada selle üle, kus laps oma vabal ajal viibib, sealhulgas on sellel vanemal õigus otsustada lühiajaliste välisreiside üle, kui sellega ei rikota lapse õigust suhelda teise hooldusõigust omava vanemaga.

Ainuhooldusõigust omaval vanemal on õigus võtta laps endaga välisreisidele kaasa või viia laps püsivalt teise riiki ilma teise vanema nõusolekuta. Juhul kui lapsel on siiski õigus suhelda teise vanemaga, peaks lapse hooldusõigust omav vanem sellega arvestama. Teine vanem, kellega lapsel on õigus suhelda, võib esitada avalduse suhtlusõigust käsitleva otsuse täitmiseks lapse uues elukohariigis, kui see on võimalik uue elukohariigi õigusnormide kohaselt.

Kõnealune teine vanem võib samuti taotleda suhtlusõigust 1980. aasta Haagi konventsiooni alusel, kui seda konventsiooni kohaldatakse selles riigis, kus laps elab. Kui ainuhooldusõiguse saanud vanem ei täida suhtlusõigust käsitlevat otsust ning jätab sellega rahuldamata lapse vajaduse olla lähedastes ja heades suhetes mõlema vanemaga, siis mõjutab see tavaliselt Rootsi kohtu hinnangut hooldusõiguse küsimuses mis tahes hilisema kohtuvaidluse korral. Seega vastutavad vanemad ühiselt selle eest, et suhtlusõiguse kasutamine toimiks ladusalt.

2 Millistel asjaoludel on teise lapsevanema nõusolek vajalik, et viia laps teise riiki?

Nagu nähtub küsimusele nr 1 antud vastusest, võivad hooldusõigust jagavad vanemad teha ühiselt otsuseid küsimustes, mis on seotud lapsega, sealhulgas tema välismaal viibimisega. Küsimusele nr 1 antud vastuse põhjal võib samuti järeldada, et isegi kui hooldusõigus on ainult ühel vanematest, peaks see vanem teatavates olukordades lapse mis tahes lühiajaliste välisreiside või püsivamat laadi eemalviibimise korraldamisel võtma arvesse teise vanema suhtlusõigust. Lapse ebaseaduslik teise riiki viimine võib Rootsi õigusaktide kohaselt olla kuritegu.

3 Kuidas saab lapse viia seaduslikult teise riiki siis, kui teine lapsevanem selleks oma nõusolekut ei anna, kuid lapse teise riiki viimine on vajalik?

Kui vanematel on lapse suhtes ühine hooldusõigus, siis võib üks vanem teha teatavates olukordades otsuseid üksi. Sellist võimalust saab kasutada juhul, kui teine vanem ei saa osaleda otsuste tegemises eemalviibimise või haiguse tõttu või muul põhjusel ja otsuse tegemist oleks väga raske edasi lükata. Lapse tuleviku seisukohast väga olulisi otsuseid saab sellisel moel teha samuti üksnes juhul, kui see on vajalik lapse huvides. Peale selle on ka kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande komiteel õigus teha otsuseid psühhiaatrilise või psühholoogilise ravi kohta, kui see on vajalik lapse huvides, ning seda isegi juhul, kui raviga nõustub ainult üks vanematest.

4 Kas ajutise äraviimise (nt puhkus, ravi) ja püsiva äraviimise korral kohaldatakse samu eeskirju? Võimaluse korral esitage asjaomased nõusoleku vormid.

Samu sätteid kohaldatakse ainuhooldusõiguse saanud vanema suhtes. Kui laps elab koos ainult ühega hooldusõigust omavatest vanematest, siis leitakse, et lapsega koos elaval vanemal on õigus otsustada selle üle, kus laps oma vabal ajal viibib, sealhulgas on sellel vanemal õigus otsustada lühiajaliste välisreiside üle (vt küsimusele nr 1 antud vastus). Kui vanematel on ühine hooldusõigus, siis võib üks vanematest viia lapse teise riiki psühhiaatrilise või psühholoogilise ravi eesmärgil ilma teise vanema nõusolekuta, kui selle kohta on olemas kohaliku omavalitsuse sotsiaalhoolekande komitee otsus (vt küsimusele nr 3 antud vastus).

Viimati uuendatud: 04/07/2017

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.